

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1512/2025
30.01.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Радославе Мађаров и Јасмине Симовић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Јасмина Михаиловић, адвокат из ..., против туженог „Ковачки центар“ доо са седиштем у Ваљеву, кога заступа пуномоћник Душан Деспотовић, адвокат из ..., ради утврђења постојања радног односа, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1474/23 од 13.02.2025. године, у седници одржаној 30.01.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1474/23 од 13.02.2025. године, **ОДБИЈА** жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Ваљеву П1 233/22 од 01.02.2023. године, исправљена решењем истог суда П1 233/22 од 08.05.2023. године и **ОДБИЈА** захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 33.000,00 динара, у року од 8 дана по пријему пресуде,.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву П1 233/22 од 01.02.2023. године, исправљеној решењем истог суда П1 233/22 од 08.05.2023. године одбијен је тужбени захтев тужиоца АА из ... против туженог „Ковачки центар“ доо Ваљево, којим је тражено да се поништи решење туженог број .. од 28.04.2021. године, као незаконито, што би тужени био дужан да дозволи и трпи, те да се утврди да је тужилац засновао радни однос на неодређено време код туженог од 01.05.2021. године, да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад и на послове „...“, као неоснован и обавезан тужилац да туженом, на име трошкова парничног поступка, плати износ од 132.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1474/23 од 13.02.2025. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда и усвојен тужбени захтев тужиоца тако што је поништено као незаконито решење туженог .. од 28.04.2021. године, и утврђено да је тужилац засновао радни однос на неодређено време код туженог почев од 01.05.2021. године те је обавезан тужени да тужиоца врати на рад на

послове „...“. Ставом другим изреке преиначено је решење о парничним трошковима поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде и одбијен захтев туженог којим је тражио да се обавезе тужилац да му на име трошкова парничног поступка плати износ од 132.000,00 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове првостепеног парничног поступка у износу од 9.750,00 динара, док је ставом четвртим изреке обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка по жалби у износу од 34.900,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...10/23), па је оценио да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у ревизији се не указује на остале битне повреде одредаба парничног поступка због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је засновао радни однос код туженог на основу уговора о раду бр. ../17 од 01.09.2017. године на одређено време за период од 01.09.2017. године до 30.09.2017. године, за обављање посла „...“, редни број систематизације ПРО 28, група сложености 12. Након тога, између тужиоца и туженог је закључено сукцесивно више уговора о раду на одређено време, по којима је тужиоцу без прекида, продужаван радни однос на одређено време за обављање истих послова. У уговорима закљученим за период од 01.09.2017. године до 31.08.2019. године није садржан основ за заснивање радног односа на одређено време, а за период од 01.09.2019. године до 30.04.2021. године у уговорима је констатовано да тужилац заснива радни однос на одређено време због потребе реализације пројекта по уговорима ближе наведеним у образложењу пресуде. Решењем туженог број .. од 28.04.2021. године тужиоцу је престао радни однос дана 30.04.2021. године, као даном истека времена на које је заснован на основу уговора о раду од 31.03.2021. године. Послови које је обављао тужилац су систематизовани код туженог. Тужени је корисник јавних средстава.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање првостепени суд је, примењујући одредбе Закона о буџетском систему којима је прописана забрана заснивања радних односа, осим у случајевима уз сагласност надлежног органа ради попуњавања слободних места, с обзиром да је у конкретном случају изостала сагласност Владе, уз претходно прибављено мишљења Министарства за запошљавање нових лица ради попуњавања радних места код туженог као корисника јавних средстава, оценио да је тужбени захтев тужиоца неоснован.

Другостепени суд је оценио да је тужбени захтев основан. Према датим разлозима, тужени је уговоре о раду на одређено време са тужиоцем закључио супротно одредби члана 33. став 1. тачка 2. Закона о раду, па је тиме остварена фикција

да је закључен уговор о раду на неодређено време, како је прописано одредбом члана 37. став 6. Закона о раду. Тужилац је обављао исте послове на систематизованом радном месту без прекида од 01.09.2017. године до 30.04.2021. године, када је због истека времена на које је засновано радни однос престао отказом уговора о раду. Према становишту другостепеног суда, по протеклу пет радних дана након истека рока од 24 месеца наредног дана радни однос заснован на одређено време постао је радни однос на неодређено време, у смислу члана 37. став 4. Закона о раду. При томе, другостепени суд је оценио да је без утицаја позивање туженог на забрану запошљавања на основу члана 27е став 34. Закона о буџетском систему. Тужени, према становишту другостепеног суда, није корисник јавних средстава јер је у регистру Агенције за привредне регистре уписан као друштво са ограниченом одговорношћу, самостално привредно друштво које се финансира из сопствених средстава.

Основано се у наводима ревизије оспорава правилност примене материјалног права и изложено правно становиште другостепеног суда.

Према одредбама Закона о раду, радни однос се заснива уговором о раду, који закључују запослени и послодавац при ступању запосленог на рад у писаном облику. Такође, прописано је шта уговор о раду садржи, у смислу члана 33. Закона о раду. Уговор о раду може да се закључи на одређено време, за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба. Послодавац може да закључи један или више уговора о раду на основу којих се радни однос са истим запосленим заснива за период који са прекидима или без прекида не може бити дужи од 24 месеца, с тим што се под прекидом не сматра прекид рада краћи од 30 дана, а изузетно уговор о раду на одређено време може да се закључи за рад на пројекту чије је време унапред одређено, најдуже до завршетка пројекта. Радни однос заснован на одређено време постаје радни однос на неодређено време, ако запослени настави да ради најмање пет радних дана по истеку рока за који је заснован радни однос (члан 37. Закона о раду).

У конкретном случају, тужилац је био у радном односу на одређено време без прекида у периоду од 01.09.2017. године до 30.04.2021. године, по уговорима о раду на одређено време који или нису били закључени у складу са одредбама Закона о раду, јер нису садржали основ за закључење таквих уговора или је уговорима констатовано да се радни однос заснива на одређено време због потребе реализације пројекта.

Међутим, тужени је корисник јавних средстава, што је истицао и у току поступка, а што произлази и из евиденције корисника јавних средстава која се води у Министарству финансија – Управи за трезор. Наиме, тужени спада у остале кориснике јавних средстава, а налази се под контролом рада Министарства одбаране, која је иначе директни буџетски корисник. С обзиром да је тужени корисник јавних средстава у односу на њега се примењује и Закон о буџетском систему који је *lex specialis* у односу на одредбе Закона о раду.

Законом о буџетском систему, чије су норме обавезујуће и за туженог, као и Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“ бр. 108/13 који је ступио на снагу 07.12.2013 године) и каснијим изменама и допунама, чланом 27е став 34. прописано је да корисници јавних средстава не могу заснивати

радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних односно упражњених радних места до 31.12.2020. године. Изузетно од става 34. овог члана радни однос са овим лицима може се засновати уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа уз претходно прибављено мишљење министарства. Чланом 105. истог закона прописано је да ако су одредбе других закона, односно прописа у супротности са овим законом примењују се одредбе овог закона.

Како је тужилац код туженог радио на основу уговора закључених у периоду од 01.09.2017. године до 30.04.2021. године, када је Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему, који је био у примени од 07.12.2013. године, било забрањено запошљавање нових лица у јавном сектору ради попуњавања слободних односно упражњених радних места, осим у изузетним случајевима, уз сагласност надлежног органа Владе, тужбени захтев није основан. Зато је Врховни суд, применом члана 416. став 1. ЗПП преиначио другостепену пресуду, одбио жалбу тужиоца и потврдио првостепену пресуду.

Врховни суд је имао у виду одредбе Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“ бр. 149/2020 од 11.12.2020. године), који је почео са применом од 01.01.2021. године и требало је да траје до 31.12.2023. године, али је Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“ бр. 92/23 од 27.10.2023. године) продужена примена овог члана до 31.12.2026. године. Чланом 3. овог закона додат је после члана 27ј назив изнад члана и члан 27к који гласи: „Ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава“ који је почео са применом од 01.01.2021. године, а којим је прописано да је у периоду од 01.01.2021. године до 31.12.2026. године корисницима јавних средстава дозвољено да без посебних дозвола и сагласности у текућој календарској години приме у радни однос на неодређено време и радни однос на одређено време у својству приправника до 70% укупног броја лица којима је престао радни однос на неодређено време по било ком основу у претходној календарској години, умањен за број новозапослених на неодређено време и одређено време у својству приправника у тој календарској години, док о пријему новозапослених на неодређено време и одређено време у својству приправника изнад тог процента одлучује тело Владе, на предлог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење министарства.

Тужилац у току поступка није истицао чињеницу да су у периоду од 01.01.2021. године до 30.04.2021. године, када му је престао радни однос, били испуњени услови да га тужени прими у радни однос на неодређено време, без посебних дозвола и сагласности, у смислу члана 27к Закона о буџетском систему, па чињеница да је радни однос тужиоцу престао након што је у одређеном степену ублажена забрана запошљавања у односу на раније важећи члан 27е Закона о буџетском систему, није од утицаја на другачију одлуку у овој правној ствари.

С обзиром да је тужени успео у спору, тужилац је у обавези да туженом накнади трошкове ревизијског поступка, и то за састав ревизије у износу од 33.000,00 динара, према Адвокатској тарифи важећој у време писања ревизије. Туженом није признато право на накнаду трошкова судских такси на ревизију и одлуку о ревизији, јер се према Закону о судским таксама који је важио у време састава ревизије у споровима из

радног односа плаћа такса само ако се захтев односи на новчано потраживање, што није ситуација у конкретном случају.

Из наведених разлога, а на основу члана 416. став 1. и члана 165. став 2. одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић